

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Departamentul de Psihologie Aplicată
1.4 Domeniul de studii	Psihologie
1.5 Ciclul de studii	Ciclul I. Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Psihologie – în limba maghiară Psiholog/Cod calificare: L060080010

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Psihologia vârstelor I (Psihologia dezvoltării)						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Univ. Dr. Bernáth Anna Emese						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist.Dr. Marschalkó Eszter						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	III	2.6. Tipul de evaluare	Ex.	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					70 ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					24
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități: participare la activități voluntare de asistare a copiilor cu risc sau vulnerabili					2
3.7 Total ore studiu individual	70				
3.8 Total ore pe semestru	126				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• -
4.2 de competențe	□

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Sala de curs, echipament audio-video
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Sala de seminar, echipament audio-video

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• Operarea cu concepte fundamentale în domeniul psihologiei • Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare în psihologie • Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihologie
Competențe transver-sale	• Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale, în condiții de autonomie restransă și asistență calificată • Conștientizarea nevoii de formare continuă; utilizarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru dezvoltarea personală și profesională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională • Aplicarea unor principii și metode de bază pentru rezolvarea de probleme/situații bine definite, tipice domeniului în condiții de asistență calificată
7.2 Obiectivele specifice	• Utilizarea adecvată în comunicarea profesională a conceptelor, teoriilor și metodelor de bază specifice Psihologie, în special, și Științelor socioumane, în general • Construirea de modele tipice domeniului psihologie, aplicând principalele abordări teoretice și experimentale • Descrierea caracteristicilor de bază ale științei psihologice, a principalelor paradigme și orientări metodologice • Elaborarea strategiei de cercetare prin identificarea și utilizarea adecvată a anumitor metode de cercetare, în funcție de specificul fenomenului studiat • Evaluarea calității informațiilor și a ierarhizarea conceptelor utilizate, în funcție de sferă, extensiune și definiție, dar și în funcție de necesitățile contextului • Rezolvarea situațiilor-problemă, pe baza analizei multiple și a evaluării soluțiilor și/ sau a alternativelor, evitând scenariile stereotipe

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Etapa prenatală: etapele dezvoltării în uter, factori principali ale dezvoltării în uter, dezvoltarea organică, dezvoltarea cerebrală, dezvoltare senzorială efectele stării emoționale ale mamei asupra dezvoltării fătului, factori teratogeni, dezvoltare prenatală atipică	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
2. Nașterea: nutriția, greutatea la naștere, probleme ce pot interveni în timpul nașterii, evaluarea competențelor nou născuților, scorul Apgar, testul Brazelton, reflexe la naștere și importanța lor, diversitatea culturală ale nașterii.	expunerea, problematizarea, sintetizarea	

3. Primul an de viață – dezvoltare fizică și cognitivă: deztvoltare senso-motrică, dezvoltarea creierului, evaluarea competențelor sugurilor, imitație, atenție, comunicare.	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
4. Primii ani de viață, dezvoltarea socio - emoțională: atașamentul, cercetările care vizează legătura mamă- copil, tipurile de atașament, emoții de bază, Bowlby, tipuri de atașament după Ainsworth, evaluarea atașamentului mamă-copil	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
5. Privarea de mamă: Spitz, Winnikott, sindromul de dezorganizare structurală, dezvoltarea eului, control emoțional, conștiința de sine, dezvoltarea relațiilor sociale, efectele separației de mamă, hospitalizarea, copiii crescuți în leagăne	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
6. Caracteristici specifice ale dezvoltării cognitive la copiii cu vârsta între 0-3 ani, etapa senzomotrică.	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
7. Caracteristici specifice ale dezvoltării cognitive la copiii 3-7 ani: , etapa preoperatorie, constantele, categorizarea, gândirea egocentrică, decentrarea, sincretismul, reprezentări simbolice, organizarea cunoștințelor, rezolvarea de probleme, categorizarea, caracteristicile de conținut ale gândirii, gândirea magică la copii: artificialismul, animismul, finalismul,	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
8. Caracteristici specifice ale dezvoltării cognitive la școlari și adolescenți: etapa operatorie, organizarea cunoștințelor, rezolvarea de probleme, adaptarea la cerințele școlare, efectele mediului social asupra dezvoltării cognitive.	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
9. Teoriile cognitive ale dezvoltării morale: Etapele dezvoltării morale după Kohlberg și Piaget	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
10. Dezvoltarea limbajului: Etapele dezvoltării limbajului, teoriile dezvoltării limbajului, dezvoltarea limbajului la copii cu situație dificilă din punct de vedere socio- economic, Berenstein, efectul programelor designate dezvoltării (ex.Head Start)	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
11. Psihologia dezvoltării școlarului (dezvoltarea cognitivă, dezvoltarea socio-emoțională, etapele dezvoltării morale, adaptarea la cerințele școlare, efectele mediului social asupra dezvoltării cognitive, stilurile educaționale)	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
12. Psihologia dezvoltării adolescentului (teoriile și modelele adolescenței, modificările fizice și psihice în adolescență, criza de identitate și sarcinile adolescenței, problemele tipice ale adolescenței, adolescența atipică, tulburările de personalitate și prevenția acestora)	expunerea, problematizarea, sintetizarea	

13. Psihologia dezvoltării adultului (sarcinile și problemele specifice ale vârstei adulte, diferențe între sexe, teoriile și modelele , problemele specifice ale vârstei a treia, modificările fizice, cognitive, emoționale și sociale la vârsta a treia, înfruntarea bolilor, pregătirea pentru moarte)	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
14. Psihologia dezvoltării vârstei a treia: teoriile vârstei a treia, probleme specifice ale vârstei a treia, modificările fizice, cognitive, emoționale, sociale la vârsta a treia, înfruntarea bolilor , pregătirea pentru moarte.	expunerea, problematizarea, sintetizarea	
Bibliografie 1. Bernáth L., Solymosi K. (szerk.)(1997). Fejlődéslektan olvasókönyv. Tertia Kiadó, Budapest 2. Cole, M., Cole, R.S. (1997, 2005): Fejlődéslektan, Osiris, Budapest 3. Sternberg, J.R. & Berg, C. (1992). Intellectual development. Cambridge University Press. 4. Vajda Zsuzsanna (2001). A gyermek pszichológiái fejlődése. Helikon Kiadó, Budapest 5. Gopnik, A., Meltzoff, A. E. & Kuhl, P. (2001). Bölcssek a bölcsőben-Hogyan gondolkodnak a babák? Typotex kiadó, Budapest. 6. Piaget, J. (1978). Szimbólumképzés gyermekkorban. Gondolat, Budapest 7. Piaget, J., Inhelder, B. (1999). Gyermekléktan. Osiris Zsebkönyvtár, Budapest		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Dezvoltarea senzorială în uter	expunere, discuții de grup, clarificare conceptuală	
2. Nașterea. Starea nou născutului. Metode de examinare ale nou născutului.	expunere, discuții de grup,	
3. Cicluri familiale. Statutul de mamă după naștere. Rolul tatălui. Condițiile optime de dezvoltare ale sugariilor.	proiecte individuale.	
4. Atașamentul timpuriu. Anxietate de separare. Efectele separării de părinți. Separarea permanentă și temporară de la părinți.	Problematizare, discuții și proiecte de grup, descoperire dirijată, sintetizarea	
5. Dezvoltarea cognitivă la sugari.	problematizare, descoperire dirijată, discuții și proiecte de grup, sintetizarea	
6. Dezvoltarea cognitivă la preșcolari. Gândirea magică.	problematizare, descoperire dirijată	
7. Dezvoltarea cognitivă la preșcolari. Dezvoltarea desenului și a jocului.	problematizare, descoperire dirijată, discuții și proiecte de	

	grup, sintetizarea cunoștințelor.	
8. Dezvoltarea emoțională și socială la preșcolari. Dezvoltarea anxietăților. Stiluri parentale și efectul lor asupra copiilor.	expunere, problematizare,	
9. Dezvoltarea cognitivă emoțională și socială la vârsta școlară.	problematizare, descoperire dirijată, discuții și proiecte de grup, sintetizarea cunoștințelor.	
10. Probleme comportamentale la preșcolari și școlari. Furtul, minciuna, chiulul. Agresivitatea și comportamentul prosocial. Impactul mass-media asupra dezvoltării copiilor.	problematizare, descoperire dirijată, discuții și proiecte de grup, sintetizarea cunoștințelor.	
11. Dezvoltarea în adolescență. Adolescenții din societatea de azi. Tranziția la maturitate. Diferențe de gen în formarea identității. Diferențele de gen în gândire morală.	proiecte individuale.	
12. Vârsta adultă: Teoria lui Arnett despre vârsta adultă.	Expunere, discuții de grup, sintetizarea cunoștințelor.	
13. Vârsta a treia.	expunere, discuții de grup, sintetizarea cunoștințelor.	
14. Recapitulare și sintetizare.		

Bibliografie:

1. Fisher, C. B. Lerner, R. M. (1994). Applied Developmental Psychology. McGraw-Hill Print
2. Mérei F., V. Binét Á. (1999). Gyermeklélektan. Medicina Könyvkiadó RT., Budapest
3. Mönks, F. J., Knoers, A. M. P. (1998). Fejlődéslelektan. FITT IMAGE – Ego School, Szentendre.
4. Piaget, J. (1978). Szimbólumképzés gyermekkorban. Gondolat, Budapest
5. Piaget, J., Inhelder, B. (1999). Gyermeklélektan. Osiris Zsebkönyvtár, Budapest
6. Ranschburg, J. (1991). Szeretet, erkölcs, autonómia. Tankönyvkiadó
7. Ranschburg, J. (1992). Félelem, harag, agresszió. Tankönyvkiadó
8. Salamon, J. (1997). A megismerő tevékenység fejlődéslelektana. Tankönyvkiadó, Budapest.
9. Shaffer, D.R. (1993). Developmental psychology. Childhood and Adolescence. Brooks & Cole Pub. Co. California.
10. Van Geert, P. (2000) The dynamics of general developmental mechanisms: From Piaget and Vygotsky to Dynamic Systems Models, Current Directions in Psychological Science, 9 (2), 64-68.
11. Vander Zanden, J.W. (1993). Human Development. New York: McGraw-Hill, Inc.
12. Winnicott, D. W. (2000). Kisgyermek, család, külvilág. Animula Kiadó, Budapest.
13. B. J. Baars & K. McGovern (1996) *Cognitive views of consciousness: What are the facts? How can we explain them?*
14. Bernáth L., Solymosi K. (1997). Fejlődéslelektan olvasókönyv. Tertia Kiadó, Budapest
15. Cole, M. & Cole, S. R. (1998). Fejlődéslelektan. Osiris Kiadó, Budapest.
16. D. Roth, M. Slone & R. Dar (2000) *Which way Cognitive Development? An evaluation of the*
17. *Piagetian and Domain Specific Programs*, Theory & Psychology, vol. 10 (3), 353-373
18. Mérei F., V. Binét Á. (1999). Gyermeklélektan. Medicina Könyvkiadó RT, Budapest.
19. Nguyen Lu Lan Anh, Kultúra és pszichológia, Osiris, 2003
20. Carruthers (1998) *Natural theories of consciousness*, European journal of Philosophy, vol. 6, 203-222
21. P. van Geert (2000) *The dynamics of general developmental mechanisms: From Piaget and Vygotsky to Dynamic Systems Models*, Current Directions in Psychological Science, vol. 9 (2), 64-68
22. R. De Lisi (2002) *From marbles to instant messenger: implications of Piaget's ideas about peer learning*, Theory and Practice, vol. 41 (1)

23. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și al **Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004**
- Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>)
- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

24. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunostinte	Examen scris	60% din nota
	Cunostinte	Examen partial	10%
10.5 Seminar/laborator	Cunostinte	Studiu de caz/proiect de cercetare	20%
	Participare (85% obligatorie)		10%
10.6 Standard minim de performanță			
• Rezolvarea unei situații problemă, bine definită, de complexitate medie, din domeniul psihologiei Frecventarea orelor de curs este obligatorie în proporție de 85%, în caz contrar studentul de la învățământ cu frecvență nu se poate prezenta la examen. Absențele motivate și nemotivate de la activitățile de seminar și/sau lucrări practice nu pot depăși 15% din totalul prevăzut (3 din 14). În cazul studenților de la învățământ la distanță prezența la orele de contact prevăzute în orar sunt obligatorii 100%, fiind precondiție de prezentare la examen. Predarea și prezentarea lucrării(lor) sunt obligatorii fiind precondiție de prezentare la examen. Orice lucrare plagiată, copiată, identică, precum și orice inspirație, colaborare, copiere se consideră fraudă, caz în care persoana(ele) în cauză vor fi sancționate cu nota 1,00 (unu). Fraudarea examenelor se sancționează cu exmatricularea de la studii. Sarcinile prevăzute în decursul semestrului nu se pot recupera/compensa în perioada sesiunilor de examene (normală, deschisă, restanță, lichidare). Studenții care se înscriu în sesiuni ulterioare sesiunii normale (în sesiune deschisă, de restanță, de lichidare) trebuie să parcurgă și să satisfacă obligatoriu toate cerințele prevăzute în semestrul respective (prezență prevăzută la diferitele activități, examene parțiale, teme, proiecte etc.)			

Data completării

10.09.2019.

Semnătura titularului de curs

Conf. Univ. Dr. Bernáth Anna Emese

Semnătura titularului de seminar

Asist. Univ. Dr. Marschalko Eszter

Data avizării în departament

11.09.2019.

Semnătura directorului de departament

lect.dr. Batiz Enikó